

TICĪBA VECAJĀ DERĪBĀ

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 3:1-14, Rom. 1:2, 4:3, 1. Moz. 15:6, 12:1-3, 3. Moz. 17:11, 2. Kor. 5:21.

ATMIŅAS PANTS:

„Kristus ir mūs atpircis no bauslibas lāsta, mūsu labā kļūdams par lāstu, jo ir rakstīts: nolādēts ir ikkatrs, kas karājas pie koka.” (Gal. 3:13)

“Zēns uztaisīja mazu laiviņu, nokrāsoja to un izgreznoja. Kādu dienu viņa laiviņu nozaga. Zēns bija nobēdājies. Reiz, ejot garām lombardam, viņš ieraudzīja savu laiviņu. Pricēgs ieskrējis iekšā pie augļotāja, puisēns teica: „Tā ir mana mazā laiviņa.” „Nē”, teica augļotājs, „tā ir mana, jo es to nopirku.” „Jā”, teica zēns, „bet tā ir mana, jo es to uztaisīju.” „Labi”, teica augļotājs, „ja tu man maksāsi divus dolārus, tad tu to vari ņemt.” Tā bija liela nauda zēnam, kam nebija pat neviena penija. Lai nu kā, viņš izlēma to atpirkt. Tā viņš plāva zāli, darīja visādus citus mazus darbiņus, un drīz vien viņam bija nauda.

Viņš aizskrēja uz veikalu un teica: „Es gribu savu laiviņu.” Viņš samaksāja naudu un dabūja savu laiviņu. Viņš paņēma to rokās, apmiņoja, noskūpstīja un teica: „Tu mīlā, mazā laiviņa, es tevi mīlu. Tu esi mana. Tu esi divkārši mana. Es tevi uztaisīju, un tagad es tevi arī nopirku.”

Tā ir arī ar mums. Zināmā mērā mēs piederam Kungam divkārši. Viņš mūs radīja, bet mēs esam nokļuvuši velna lombardā. Tad Jēzus nāca un nopirka mūs par milzīgu cenu – ne sudrabu vai zeltu, bet ar Savām dārgajām asinīm. Mēs piederam Kungam, jo viņš mūs ir radījis un atpestījis.” (William Moses Tidwell, Pointed Illustrations (Kansas Citi, Mo.: Beacon Hill Press, 1951), 97. lpp.)

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 29. oktobrī.

NEPRĀTĪGIE GALATIEŠI

Izlasi Gal. 3:1-5. Uzraksti kopsavilkumu tam, ko Pāvils viņiem saka. Kādā ziņā mums var draudēt briesmas iekrist tādā pašā garīgā slazdā, iesākot pareizi un tad iekritot formālismā? _____

Dažos modernajos tulkojumos ir mēģināts atrast vārdu, kas atspoguļo Pāvila sakāmā noskaņu 1. pantā, kur rakstīts „neprātīgie” galatieši. Patiesībā Pāvils šeit lieto grieķu vārdu, kas ir daudz spēcīgāks par šo. Šis vārds ir anoetoi, un tas nāk no vārda “prāts” (nous). Burtiski tas nozīmē „bez prāta”. Galatieši nedomāja. Pāvils šeit neapstājas. Viņš saka, ka tāpēc, ka viņi rikojas tik muļķīgi, viņš domā, vai tik kāds burvis nav viņus nobūris. „Kas jūs ir nobūris?” (jaunais latv. tulk.) Viņa vārdu izvēle šeit uzvedina uz domu, ka viņu stāvokļa pirmavots ir velns (2. Kor. 4:4).

Pāvils ir ļoti samulsis par galatiešu atkrišanu tāpēc, ka viņi zināja, ka glābšana ir balstīta uz Kristus krustu. Tas bija kaut kas, ko viņiem nevajadzēja palaist garām. Vārds, kas Gal. 3:1 tulkots kā „attēlots” vai „tēlots”, burtiski nozīmē „reklamēt ar afišu palīdzību” vai „zīmēt”. Tas tika lietots, lai aprakstītu visus publiskos paziņojumus. Pāvils saka, ka krusts bija tik centrāla daļa viņa sludināšanā, ka galatiešiem ar savām gara acīm vajadzēja redzēt Kristu, krustā sisto (1. Kor. 1:23, 2:2). Zināmā mērā viņš pasaka, ka ar savu rīcību viņi novēršas no krusta.

Tad Pāvils pretstata savu pašreizējo gadījumu ar galatiešiem tam, kā viņi pirmo reizi nāca pie ticības Kristum. Viņš to dara, uzdodot viņiem dažus retoriskus jautājumus. Kā viņi ir saņēmuši Garu, tas ir, kā viņi sākumā kļuva par kristiešiem? Un no nedaudz citas perspektīvas – kāpēc Dievs deva Garu? Vai tāpēc, ka viņi kaut ko darīja, lai to nopelnītu? Noteikti nē! Tas bija tāpēc, ka viņi ticēja labajai vēstij par to, ko Kristus viņu labā jau bija paveicis. Viņi bija tik labi iesākuši. Kas bija tas, kas lika viņiem domāt, ka tagad ir jāpaļaujas pašiem uz savu rīcību?

Cik bieži tu pieķer sevi pie domas: „Es daru tik labi. Es esmu kārtīgs/-a kristietis/-e. Es nedaru šo, un es nedaru to.” Un tad, pat vēl viltīgāk, tu sāc domāt, ka esi pietiekami labs, lai tiktu glābts? Kas šajā aprakstā ir nepareizs? _____

PAMATOTI RAKSTOS

Līdz šim vēstulē galatiešiem Pāvils aizstāv savu taisnošanas ticībā evaņģēliju, balstoties uz vienošanos ar apustuļiem Jeruzalemē (Gal. 2:1-10) un uz personīgo pieredzi ar pašiem galatiešiem (Gal. 3:1-5). Sākot ar Gal. 3:6, Pāvils pievēršas Rakstu liecībai, lai pilnīgi un galīgi nostiprinātu savu evaņģēliju. Patiesībā Gal. 3:6- 4:31 sastāv no arvien spēcīgākiem argumentiem, kas pamatoti Rakstos.

Ko Pāvils domā, rakstot Gal. 3:6-8 par Rakstiem? Pārdomā Rom. 1:2, 4:3, 9:17. _____

Svarīgi ir atcerēties, ka laikā, kad Pāvils rakstīja savu vēstuli galatiešiem, Jaunās Derības nebija. Pāvils bija pirmais Jaunās Derības rakstītājs. Marka evaņģēlijs, iespējams, ir pirmais no četriem evaņģēlijiem, bet, visdrīzāk, tas tika sarakstīts laikā, kad Pāvils mira (ap 65. g.) – tas ir, aptuveni 15 gadus pēc Pāvila vēstules galatiešiem. Tātad, minot Rakstus, Pāvils ar to domā tikai Veco Derību.

Vecās Derības Rakstiem ir svarīga loma Pāvila mācībā. Viņš tos neuzskata par mirušiem, bet kā autoritatīvu un dzīvu Dieva Vārdu. 2. Tim. 3:16 viņš raksta: „Visi Raksti ir Dieva iedvesti.” Vārds, kas tulkots kā „iedvesti”, ir “theopneustos”. Pirmā šī vārda daļa (theo) nozīmē „Dievs”, bet otrā puse nozīmē „elpot”. Raksti ir „Dieva elpa”. Pāvils izmanto Rakstus, lai parādītu, ka Jēzus ir apsolītais Mesija (Rom. 1:2), lai sniegtu pamācības kristīgais dzīvei (Rom. 13:8-10) un lai pierādītu viņa mācību pamatotību (Gal. 3:8, 9).

Ir grūti noteikt precīzi, cik simtiem reižu Pāvils citē Veco Derību, bet citāti ir atrodami visās viņa vēstulēs, izņemot īsākās – Titum un Filemonam.

Izlasi rūpīgi Gal. 3:6-14. Mēģini atrast pantus, kur ir citēta Vecā Derība. Ko tas mums stāsta par to, cik autoritatīva bija Vecā Derība? _____

Vai tu dažreiz pieķer sevi pie domas, ka viena Bībeles daļa ir vairāk „iedvesta” nekā citas daļas? Pēc Pāvila apgalvojuma 2. Tim. 3:16, kādas briesmas pastāv, ejot šo ceļu? _____

SKAITĪTS PAR TAISNU

Kā tu domā, kāpēc Pāvils, lietojot Rakstus, lai pamatotu savu evaņģēlija vēsti, vispirms min Ābrahāmu? (Gal. 3:6)

Ābrahāms bija centrālais tēls jūdaismā. Viņš bija ne tikai jūdu tautas tēvs, bet Pāvila laikos jūdi viņu uzlūkoja arī kā prototipu tam, kādam vajadzētu būt īstam jūdām. Daudzi ne tikai ticēja, ka viņa noteicošā rakstura iezīme bija paklausība, bet ka Dievs ir pasludinājis Ābrahāmu par taisnu šīs viņa paklausības dēļ. Galu galā, Ābrahāms atstāja savu dzimteni un ģimeni, pieņēma apgraizišanu un bija pat labprātīgs upurēt savu dēlu pēc Dieva pavēles. Tā ir paklausība! Pāvila pretinieki droši vien savu nostāju par apgraizišanu pierādīja ar šīm pašām rindām.

Tomēr Pāvils apgriež visu kājām gaisā, deviņas reizes vēstulē galatiešiem atsaucoties uz Ābrahāmu kā uz ticības paraugu, nevis kā uz likuma ievērotāja paraugu.

Pārdomā Pāvila citātu no 1. Moz. 15:6. Ko nozīmē tas, ka te rakstīts, ka Ābrahāma ticību „viņam pieskaitīja par taisnību”? (skat. arī Rom. 4:3-6, 8-11, 22-24)

Turpretim taisnošana ir metafora, kas nāk no tieslietu pasaules, vārds skaitīts jeb pieskaitīts ir metafora, kas nāk no biznesa sfēras. Tas var nozīmēt „piedēvēt” vai „noguldīt kaut ko kāda kontā”. Tas ir lietots ne tikai par Ābrahāmu Gal. 3:6, bet tas parādās vēl 11 reizes saistībā ar sentēvu. Dažas Bībeles versijas to tulko kā “skaitīts”, “pieskaitīts” vai “piedēvēt”.

Saskaņā ar Pāvila metaforu, tas, kas ir nolikts mūsu kontā, ir taisnība. Tomēr jautājums ir, uz kāda pamata Dievs mūs sauc par taisniem? Tas noteikti nevar būt uz paklausības pamata – lai gan Pāvila pretinieki to apgalvoja. Nav svarīgi, ko viņi teica par Pāvila paklausību. Raksti saka, ka Dievs Ābrahāmu skaitīja par taisnu viņa ticības dēļ.

Bībele ir skaidra: Ābrahāma paklausība nebija iemesls viņa taisnošanai, bet gan tas bija rezultāts. To, ko viņš darīja, viņš nedarīja tāpēc, lai tiktu taisnots. Viņš to darīja, jo jau bija taisnots. Taisnošana vada uz paklausību, nevis otrādi.

Pārdomā, ko tas nozīmē, ka tu esi taisnots nevis tāpēc, ka kaut ko esi izdarījis, bet uz tā pamata, ko Kristus ir paveicis tavā labā. Kāpēc tās ir tik labas ziņas? Kā tu vari iemācīties šo patiesību padarīt par savu patiesību, tas ir, ticēt, ka tas attiecas uz tevi personīgi, neskatoties uz tavām cīņām pagātnē un pat tagadnē?

EVANĢĒLIJS VECAJĀ DERĪBĀ

„Bet raksti, paredzēdami, ka Dievs pēc ticības taisno pagānus, ir Ābrahāmam iepriekš pasludinājuši prieka vēsti: tevi taps svētītas visas tautas.” (Gal. 3:8)

Pāvils raksta, ka Ābrahāmam ne tikai tika sludināts evaņģēlijs, bet ka Dievs bija tas, kas to sludināja, tāpēc tam jābūt īstajam evaņģēlijam. Bet kad Dievs sludināja Ābrahāmam evaņģēliju? Tas, ka Pāvils citē 1. Moz. 12:3 norāda, ka viņš domāja par derību, ko Dievs slēdza ar Ābrahāmu, kad viņu aicināja 1. Moz. 12:1-3.

Izlasi 1. Moz. 12:1-3. Ko mēs šeit uzzinām par to, kāda rakstura derību Dievs slēdza ar Ābrahāmu? _____

Dieva derības ar Ābrahāmu pamats balstījās uz Dieva apsolījumiem viņam. Dievs teica Ābrahāmam četras reizes: „Es darišu.” Dieva apsolījumi Ābrahāmam ir pārsteidzoši, jo tie ir pilnībā vienpusīgi. Visu apsola Dievs, Ābrahāms nesola neko. Tas ir pilnīgi pretēji tam, kā cilvēki parasti cenšas saistīties ar Dievu. Mēs parasti apsolām, ka mēs kalposim Viņam, ja vien Viņš no savas puses arī kaut ko izdarīs mūsu labā. Bet tā ir burta kalpība jeb formālisms. Dievs neprasīja Ābrahāmam apsolt kaut ko, bet vien pieņemt Viņa apsolījumus ticībā. Protams, tas nebija viegls uzdevums, jo Ābrahāmam bija jāmācās pilnīgi uzticēties Dievam, nevis sev (skat. 2. Moz. 22). Tāpēc aicinājums Ābrahāmam ilustrē evaņģēlija būtību, kas ir glābšana ticībā.

Daži kļūdaini secina, ka Bībele māca divus glābšanas ceļus. Viņi apgalvo, ka Vecās Derības laikā glābšana bija balstīta uz baušļu turēšanu. Tā kā tas nenostādāja pietiekami labi, Dievs atcēla likumu un padarīja iespējamu glābšanu ticībā. Taču nav iespējams būt vēl tālāk no patiesības. Kā Pāvils rakstīja Gal. 1:7, ir tikai viens evaņģēlijs.

Kādus vēl piemērus tu vari atrast Vecajā Derībā par glābšanu tikai ticībā? Skat., piemēram, 3. Moz. 17:11, Ps. 32:1-5, 2. Sam. 12:1-13, Cak. 3:1-4. _____

Mēs bieži dzirdam frāzi „lētā žēlastība”. Tomēr tās lietošana ir nepareiza. Žēlastība nav lēta, tā ir bez maksas (vismaz mums). Bet mēs to izpostām, ja domājam, ka mēs varam tai kaut ko pievienot ar saviem darbiem vai ja mēs domājam, ka varam lietot to kā attaisnojumu grēkam. Pēc tavas pieredzes, uz kuru no šiem diviem veidiem tev ir lielāka nosliece un kā tu to vari pārtraukt?

ATPIRKTI NO LĀSTA

Gal. 3:9-14

Pāvila pretinieki, bez šaubām, bija apmulsuši pēc viņa drosmīgajiem vārdiem Gal. 3:10. Viņi noteikti nedomāja, ka ir nolādēti. Ja viņi kaut ko gaidīja, tad tā bija svētība par viņu paklausību. Tomēr Pāvils ir nepārprotams: „Nolādēts ir ikkatrs, kas netur un nedara visu to, kas ir rakstīts bauslības grāmatā.”

Pāvils pretstata divas pilnīgi atšķirīgas alternatīvas: glābšanu ticībā un glābšanu ar darbiem. Derības svētības un lāsti, kas galvenajos vilcienos ir uzrakstīti 5. Moz. 27. un 28. nod., ir taisnīgi. Tie, kas paklausa, ir svētīti, tie, kas nepaklausa, ir nolādēti. Tas nozīmē, ja cilvēks grib paļauties uz paklausību likumam, lai Dievs viņu pieņemtu, tad viņam ir jāievēro viss likums. Mums nav dota brīvība izlasīt un izvēlēties, kam mēs gribam sekot, ne arī mēs drīkstam uzskatīt, ka Dievs dažas kļūdiņas šē un tur atstās neievērotas. Vai nu visu, vai neko.

Tās, protams, ir sliktas ziņas ne vien pagāniem, bet arī Pāvila bauslībnieciskajiem pretiniekiem, jo „visi ir grēkojuši un visiem trūkst dievišķās godības” (Rom. 3:23). Nav svarīgi, cik ļoti mēs cenšamies būt labi, likums var mūs tikai notiesāt kā likuma pārkāpējus.

Kā Kristus atbrīvo mūs no likuma lāsta? Skat. Gal. 3:13, 2. Kor. 5:21. _____

Pāvils lieto vēl vienu metaforu, lai paskaidrotu, ko Dievs Kristū ir darījis mūsu labā. Vārds „atpircis” nozīmē „nopirkt atpakaļ”. Tas tika lietots, runājot par maksu, lai izpirktu ķīlnieku, vai arī par maksu, lai atbrīvotu vergu. Tāpēc, ka grēka alga ir nāve, lāsts par likuma neievērošanu bieži bija nāves spriedums. Izpirkšanas maksa par mūsu glābšanu nebija mazsvarīga. Dievam tā bija Viņa Dēla dzīvība (Jāņa 3:16). Jēzus atpirka mūs no lāsta, kļūstot par mūsu grēku nesēju (1. Kor. 6:20, 7:23). Viņš labprātīgi uzņēmās uz sevi šo lāstu un cieta mūsu labā, lai piepildītu grēka sodu (2. Kor. 5:21).

Pāvils citē 5. Moz. 21:23 kā pierādījumu no Rakstiem. Saskaņā ar jūdu tradīciju cilvēks tiek Dieva nolādēts, ja pēc nāves soda izpildīšanas viņa miesa tiek piekārtā pie koka. Jēzus nāve pie krusta tika uzskatīta par paraugu šim lāstam (Ap. d. 5:30, 1. Pēt. 2:24).

Tāpēc nav brīnums, ka krusts bija klupšanas akmens tiem jūdiem, kas nespēja izprast domu, ka Mesija bija Dieva nolādēts. Bet tieši tāds bija Dieva plāns. Jā, Mesija nesa lāstu, bet tas nebija Viņa lāsts, bet gan mūsu!

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Kā mūsu Vietniekam un Galvotājam Kristum bija uzlikti visi mūsu noziegumi. Viņš tika pieskaitīts pārkāpējiem, lai Viņš mūs varētu atpirkt no bauslības nosodījuma. Viņa sirdi spieda ikviena Ādama pēcnācēja noziegumi. Dieva ienaids pret grēku un ārkārtējā nepatika pret jebkādu netaisnību Viņa Dēla dvēseli pildīja ar šausmām. Visu savu dzīvi Kristus bija veltījis, nesot kritušai pasaulei labo vēsti par Tēva žēlastību un glābjošo mīlestību. Viņš pastāvīgi runāja par piedošanu vislielākajam grēciniekam. Bet tagad, kad Pestītāju nospiež šausmīgi smagā vainas nasta, Viņam nav ļauts skatīt Tēva piedodošo seju. Dieva vaiga novēršanās šajā vislielākajā ciešanu stundā Pestītāja sirdi plosīja ar tādām sāpēm, ko cilvēks nekad pilnībā nespēs aptvert. Šīs dvēseles mokas bija tik lielas, ka savas fiziskās sāpes Viņš gandrīz nejuta.

Sātans ar savām nežēlīgajām kārdināšanām mocīja Jēzus sirdi. Pestītājs nespēja redzēt cauri kapa vārtiem. Cerība Viņam neatklāja uzvarošo iznākšanu no kapa un nestāstīja, ka Tēvs ir pieņēmis upuri. Viņš baidījās, ka Dievam tik pretīgais grēks starp Viņiem var radīt mūžīgu atšķirtību. Kristus pārcieta mokas un izbailes, ko pārdzīvos katrs grēcinieks, kad žēlastība vairs neaizlūgs par noziedzīgo cilvēci. Apziņa par grēku, kas Tēva dusmām liek nākt pār Viņu kā cilvēka vietnieku, bija tā, kas Jēzum dzeramo kausu padarīja tik ļoti rūgtu un salauza Dieva Dēla sirdi.” (E. Vaita „Laikmetu ilgas”, 753. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pat mūsdienās mūsu pašu draudzē dažiem joprojām ir grūti pieņemt glābšanu tikai ticībā, ka Dieva žēlastība caur Kristu glābj mūs, neskatoties uz mūsu darbiem. Kāpēc daži vilcinās pieņemt šo svarīgo patiesību?

2. Pāvils ļoti spēcīgi runāja par teoloģisko kļūdu – glābšanu ar darbiem. Ko tas mums māca par labas teoloģijas svarīgumu? Kāpēc mums kā draudzei vajadzētu nostāties stingri, ja vajadzīgs, kad starp mums tiek mācītas maldu mācības?

KOPSAVILKUMS:

Kristīgajā dzīvē no sākuma līdz beigām mūsu glābšanas pamats ir tikai ticība Kristum. Ābrahāms tika skaitīts par taisnu tikai viņa ticības Dieva apsoliņumiem dēļ, un tā pati dāvana ir pieejama arī šodien ikvienam, kam ir Ābrahāma ticība. Vienīgais iemesls, kāpēc mēs neesam saņēmuši sodu par savām kļūdām, ir tas, ka Jēzus samaksāja par mūsu grēkiem, nomirdams mūsu vietā.